

Pojmy a představy

Petra Jůzlová

Problematika vytváření biologických pojmů v předškolním vzdělávání:

- Vytváření biologických pojmů je velmi složitý proces
- 1. myšlenkové operace, při nichž se pojmy vytváří kladou vysoké nároky na myšlení předškolních dětí
- 2. pojmy jsou nenázorné – jsou to výtvořky myšlení, děti si mohou myslet stejný pojem, ale mohou mít různou představu

Terminologie

- Pojem- rozumové poznání
- Představa- smyslové poznání
- Pojmotvorný proces
  - respektuje logické utváření pojmů
  - umožňuje vytvořené pojmy zařadit do uceleného systému poznatků

Jak sloučit pojmy a představy?

- Pozorování
- „Popis“ pozorovaného objektu učitelem
- Reflexe dítěte (dítě samo popíše, co vidí)
- Učitel podá zpětnou vazbu dítěti (opraví pojmy, pochválí ...)

Umožňuje správné chápání pojmu vytvoření správné představy?

Otázka k problematice bude zodpovězena v průběhu úkolu

Představy o tvaru, vzhledu:

- Krk je mohutnější než hlava, obličej malý, s trubkovitým čenichem, oči i uši jsou drobné
- Jazyk je dlouhý, ústa bez zubů
- Trup je vysoký, záda lukovitě zahnutá
- Končetiny jsou masivní, přední s třemi ostrými drápy
- Tělo kryto tuhými slámovitými chlupy, které jsou nejdelší na ocase

Myrmecotragus
gen. nov. (Mammalia)
p. 111. Tab. (Litho. 1890)
tab. nov. (Mammalia) p. 111
p. 111. Tab. (Litho. 1890)
tab. nov. (Mammalia) p. 111

Os. PINHEIRO (Mammalia)
(Myrmecotragus) (Mammalia)
Tab. Camacho (Portugalia)
VEREJILLA 16-9-1907
Tab. 1007

Představy o velikosti

© Milan Kořínek

WWW.TICHYPHOTO.COM

Představy o zvuku, hlasu:

- Kráva, ovce, pes, kočka, slepice, vrána, datel, kukačka

.....

- Poslechni si zvukovou nahrávku. Jak se nazývá živočich vydávající tento zvuk?

- *Zvuky lesa*

www.naturfoto.cz

© Jiří Bohdal

Další představy?

- Představy o teplotě.....
- Pokus: 1. Připrav si 3 litrové kádinky
- 2. Do 1. nalij studenou vodu, do 2 vlažnou vodu, do 3. teplovodu
- 3. Vlož roce do kádinky č. 1 a 3 na dobu 1,5 minuty
- 4. Obě ruce vlož do kádinky č. 2
- Jak vnímáš teplotu vody v kádince?

Jak zjistit dětské představy o přírodě?

- Vyprávění dětí
- Popis
- Dětská kresba

Z čeho děti získávají mylné představy?

- Informace od dospělých
- Informace od vrstevníků
- Pohádky: knihy
- filmy

Miskoncepty z knih – příklady:

- Zám

da

Foto: Manfred Delpho

Prohlédni si ukázkou a rozhodni,
zda je pravdivá nebo ne:

Didaktický materiál – ukážka:

Děkuji za pozornost.